

višji pastir naročili, da naj 18. februarja naznanjajo po vseh cerkvah od 5. do 6. ure zvonovi, da se bode obhajala prihodnji dan redka slovesnost. A ta se naj tako-le praznuje: Po vseh župnijskih in samostanskih cerkvah poje se slovesno sveta maša z zahvalno pesmijo. Pri popoldanski božji službi se molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom rožni venec in litanije sladkega imena Jezusovega. — Združimo tako svoje molitve z molitvami milostljivega škofa, ki bodejo v stolni cerkvi ta dan slovesno pontifikalno sveto mašo peli, in zahvalimo vsegamogočnega Boga, ki je svetemu očetu podelil moč, da so svojo škofovsko službo tako slavno opravljali skozi pol stoletja. In ob enem prosimo milega Jezusa, naj nam ohrani svojega namestnika na zemlji še mnogo, mnogo let v časti in slavi.

O tej priliki se morejo vdeležiti verni odpustkov, in sicer dobijo popolnoma odpustke rimski romarji in tisti, ki se v duhu rimskim romarjem pridružijo ter pred 19. februarjem ob devetdnevni molijo sv. rožni venec, potem tudi vsi, ki se v tem letu vdeležijo duhovnih vaj ali misijonov. Da se odpustki delijo, se zahteva, da se sprejme vredno zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega telesa ter moli za svetega očeta. Dalje so podeljeni odpustki tristo dnij za vsak dan devetdnevni misijona. Vsi ti odpustki se lahko darujejo za uboge duše v vical.

Storimo, kakor nam vevajajo naš višji pastir, ne zamudimo zajemat iz bogatih virov, katere nam odpirajo sveti oče o petdesetletnici svojega škofovanja ter pokažimo tako, da smo Slovenci zvesti sinovi katoliške cerkve, da smo vdani otroci svetega očeta Leona XIII.

Gospodarske stvari.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah.

Dolgo že niso bralci »Slov. Gosp.« dobili nikakoršnega poročila o delovanju društva »Kmetovalec« v Gotovljah in gotovo je že kdo mislil: Gotovljani že dremljejo. A nikakor, ravno narobe, kajti zadnji čas je društvo v svoj kmetijski prosep prav mnogo storilo. Naj omenim le žitočistični stroj, katerega si je društvo preteklo jesen s pripomočjo slavnega okrajnega zastopa v Celji in domačega občinskega zastopa naročilo, na njem se je ob času setve že nad štiristo mernikov žita izčistilo. — Pomladni nasad divjakov v društvenem vrtu smo okolirali in zemlja za povečanje drevesnice v prihodnji pomladi je že dobro zrahljana in les za plot je priskrbljen.

Društvena knjižnica se od dne do dne množi in jaz bi rad naše ožje rojake na tem mestu opozoril in prosil, naj bi nekoliko po svojih omarah pogledali in svojim branja željnim rojakom kakšno, če tudi malo zaprašeno knjigo poslali.

Tudi društvena pravila, če sem prav slišal, name ravajo v nekaterih točkah premeniti in društveni odbor je že neki za to potrebno sklenil. Društvo »Kmetovalec« toraj ne dremlje in prostora bi mi ne dostajalo Vam vse društveno delovanje podrobneje opisati. Samo Gotovljski dopisnik — dovolite, da sam sebe karam — postal je preveč zaspan. Zato sem pa danes toliko živje svoje pero nastavil, hoteč Vam nekoliko opisati, če tudi ne preobširno, X. občni zbor društva »Kmetovalec« v Gotovljah.

Ker ima društvo »Kmetovalec« mnogo prijateljev tudi med boljšimi stanovi, ki s pomilovanjem zrejo žuljave roke ubogega kmeta — trpina, kakor je društveni predsednik v pozdravu izrekel, dalo nam je pogum, da

smo, kakor lani, tudi letos zborovanje društva »Kmetovalec« v središče prijaznega Žalskega trga sklicali. Zborovanje je otvoril, kakor sem omenil, društveni predsednik, g. Ant. Pad. Goršek. Zahvalil se je g. J. Hausenbichlerju, vednemu prijatelju in radodarnemu podpiratelju našega društva, za krasne prostore, katere nam je za zborovanje blagovoljno prepustil. Predstavil je znanega strokovnjaka dež. in okr. živinozdravnika, g. M. Jelovška kot govornika pri današnjem zborovanju. Pozdravil je v imenu društvenega odbora vse častite društvenike in goste in prosil nadaljnje naklonjenosti, ter končal z izrekom: »Delujmo složno, eden za vsakega, vsi pa za enega, kajti v slogi je moč!«

Kmalu za tem nastopi omenjeni g. Jelovšek in nas v jako jedernatem govoru podučuje o konjereji. Govor znal je prav dobro soliti s primerno šalo, da je bilo poslušanje še zanimivejše, žal, da ga ne morem tukaj od besede do besede objaviti. Med in po zborovanju slišali smo krasno petje Celjskih gospodov in mnogo hvale je žel baritonist pri pesmi »Planinska roža«. Iz posebne prijaznosti nastopil je tudi Žalski mešani in moški zbor in je pokazal s svojimi zvonkimi, milodonečimi, vbranimi glasovi, do kako visoke stopinje izurjenosti je s svojo vstrajnostjo v prav kratkem času dospel. Ljudstvo, bili so tudi veščaki, bilo je kar očarano. Zahtevalo se je vsakokrat dvakratno, ali trikratno ponavljanje. Društveni odbor mi je naročil se gg. pevcem in gospodičnam pevkam za toliko prijaznost najiskreneje zahvaliti, kar tukaj javno spolnujem in tudi pisatelj teh vrst izreče vsem prisrčno: hvala! — Gospod Ant. Pad. Arzenšek iz Celja nas je jako ljubo z zares mojsterskim igranjem na glasoviru razveseljeval. Predno zaključim, se ve, da ne smem pozabiti našega »pesnika«, ki nas vselej vé s kakim novim kratkočasnim delcem razveseliti. Smeh in ploskanje mu nikdar ne izostane in njegove šaljive, a dobro premišljene besede nam še pozneje vesele spomine budijo. Vršile so se še raznovrstne napitnice in prav zadovoljen se je pri mesečnem svitu vračal domov Vaš dopisnik.

Gotovljski.

Sejmovi. Dne 18. februarja v Vozenici. Dne 20. februarja v Braslovčah, na Gorenji Polskavi in v Pišecah. Dne 21. februarja v Ljutomeru. Dne 22. februarja v Teharjah. Dne 24. februarja v Arveži, v Ločah, v Rogateci in v Slov. Bistrici. Dne 25. februarja v Šoštanjih.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Slavnost.) Papež Leon XIII. obhajajo, kakor znano, dne 19. t. m. petdesetletnico svojega škofovstva. Vsi pravi katoličani se srčno veselijo, da je dobri Bog dal sv. očetu včakati pri zdravju tako lep spominski dan. V ta namen se slavnosti vršijo tu in tam. Pa tudi Vitanje se je uvrstilo v nedeljo dne 12. t. m. med goreče častilce svojega najvišjega duhovnega očeta. Njemu na čast priredilo je »Bralno društvo« veselico, pri kateri je č. g. J. Žičkar prvo nagovoril mnogobrojne udeležence, ter jih je navduševal, trdno se okleniti jednega velikana, na katerega gleda vesoljni svet, in ki z lučjo svoje modrosti vodi narode po zanesljivi poti k pravi sreči, ki uči resnico, zatira laž in krivico. Živili se mnoga leta! — Na to predstavljala se je igra »Kaznovana radovednost«, katero je povzdigovalo in oživljalo vpleteno petje. Po igri so se deklamovali razni in zanimivi izvodi iz »Vrteca« in »Dom in Sveta«. Potem povdarja č. g. Šebat, oziraje se na prošnje sv. očeta, potrebo branja dobrih knjig in časopisov,

iz katerih vsakdo lahko zajema mnogo koristi ter kaže lepo priliko, katera je za to v bralnem društvu. S pesnico »Zadovoljnost« končala se je slavnost. — Veliko veselje so sv. očetu premnoga voščila, ki jim prihajajo v neštivilni množici iz vseh delov sveta; veseli se njih očetovsko srce preobilnih darov, katere jim od vseh strani pošiljajo hvaležni katoliki; veseli so sv. oče, ko slišijo, kako zelo se povsod z njimi vred radujejo vsi pravoverni kristjani po velikih bogatih mestih, kakor po priprostitih, hribovskih vaseh. Ali to bo njih največje veselje, da vse ovčice poslušajo glas svojega višjega pastirja.

Iz Šmarijskega okraja. (Volitve za okr. zastop.) Priprave za volitve v okrajni zastop se že delajo. Občine imajo voliti svoje volilne može. Slovenski katoliški može naj se za te volitve občin brigajo, naj skrbijo, da se izvolijo pošteni, trezni in značajni volilni može! Pijancem, kričaćem, koristolovcem treba je z dobrimi volitvami zapreti vstop v zastop celega okraja! Okrajni zastop ima skrbeti za blagor celega okraja; proč tedaj z ljudmi, kateri mislijo le na svoj žep, na svoj dobiček! Pisarna okrajnega zastopa se mora prenoviti in urediti, komisijoniranje se mora skrócić! Okraj ima dovolj izdatkov in troškov, dohodkov pa vedno manje; treba je tedaj umno in varčno gospodariti. Tu se naj ne zanaša drug na drugega, tu je treba delati z združenimi močmi in o pravem času!

Iz Prihove. (Nemška učiteljica.) Pri nas so samo graščinski ljudje v Vinarjah Nemci. Ti pa ne pošiljajo nobenega otroka v šolo; vsi drugi otroci so slovenski in se razume, da bi šola in učitelji morali popolnoma slovenski biti, kakor so pri Nemcih nemški, pri Ogrih ogerski. Stariši tudi imajo pravico za svoje otroke to terjati, ker so si sami šolo postavili in še plačujejo na leto po 260 gld. za različne šolske potrebe. Ali kaj je ukrenila višja šolska gospóda! Zdaj, ko nas zapuša vrli gospod učitelj Jožef Benko, je napovedano, da pride učiteljica, ki ni skušnje naredila za slovenske šole. Proti njej sami ne reče nikdo ničesa, ker se ne vé, kakega zadržanja je, pa brani se je nje, ker prvič stoji v njenem spričevalu črno na belem, da je skušana samo za nemške šole; pri nas je slovenska šola, torej ne velja za našo šolo, drugače bi znal čevljar suktnjo narediti. Drugič, kako naj ona z otroki prav po domače in po otroško razumljivo govori, ko se ni učila? Če je za otroke vse dobro, zakaj niso p. nemški Konjičani zadovoljni s slovensko šolo, ampak bojo dobili nemško, kakor se njim prilega, in torej gotovo tudi nemško učiteljstvo; Slovenci tudi ne terjamo več, kakor kar je prav za nas. Tretjič, čemu je krajni šolski svet v fari? Vsi može krajnega šolskega sveta, ki najbolje poznajo, kaj koristi farmanom, so se na starega leta 1892 izrekli, da nemške učiteljice ne smejo, ne zamorejo in nočejo sprejeti; in vendar bi se delalo čisto proti njihovi volji in proti volji farmanov? Kar skleno ti može, naj bi obveljalo le takrat, kadar določijo, koliko se bo plačalo? Može ugovarjajmo zoper krivico, ki bi se godila otrokom, vam, šolskemu svetu, in vsem farmanom!

Iz Veržeja. (Nemškutarija.) Tudi v tem čisto slovenskem trgu se je začelo nemškutarstvo, posebno pri požarni brambi; saj so bili pri zadnjem zborovanju vsi požarniki povabljeni, ter jim je prejšnji poveljnik požarne brambe predlagal, da se bode zanaprej pri vajah nemški komandiralo. Potem pa se jim bode moralo kazati, kakor mutcem, ker ne bode nikdo razumel. Že v prejšnjem letu pri požaru pri Matjaši Avarji jim je njihov poveljnik Brenzel nemško komandiral; ali bi ne bilo pametnaše, ko bi bilo povelje slovensko? Pretečeno

leto si je požarna bramba naročila novo gasilnico, toda ni se jim posebno obnesla, vsaj pri prvi vaji je naredila ljudem veliko smeha. Slovenci, ne dajmo se nikomur pod peto, trdno stojmo, kakor nas je Bog postavil: Svoji k svojim!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Slavnost.) Bilo je dne 3. februarija 1758. leta, ko se je porodil Valentin Vodnik, pesnik in pisatelj slovenski. Bilo je torej v zimskem času. Ni nam znano, če je bilo takrat tako mrzlo, kakor letos, pa to vemo, da je bila takrat še na drugi strani huda zima. Pod debelo ledeno skorjo narodne nezavednosti so počivali takrat še otrpli udje slovenskega duha in mišljenja. V taki zimi se je rodil torej Slovencem Valentin Vodnik, ki je bil Sloveniji blagodejno solnce, pod čegar mogočnimi žarki se je začela taliti trda ledena skorja narodne nezavednosti. — Da nam je dolžnost, naj se tega velikega moža hvaležno spominjamo, dobro vedó svetandraževski farani. V lepem številu so se zbrali v nedeljo dne 5. t. m. v gostilni g. Rola v krasno ozalšani sobi, da poslavijo mojstra slovenskih pesnikov Valentina Vodnika. Takoj po večernicah začela se je slavnost. Čast g. župnik Josip Kukovec so, kot predsednik našega bralnega društva, najpoprej pristréno pozdravili častite goste od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Sv. Antona, od Kapele in od Sv. Marka, potem pa zbrano ljudstvo, ude in neude. Razveseljevali smo se dolgo skupaj in milo doneče pesnice in prijateljjski pogovori so nam sladili prijetne urice. Slavili smo torej Valentina Vodnika, ki je bil še mnogim izmed nas popolnoma neznan, hvaležni pa smo č. g. domačemu župniku, da so nas v slavnostnem govoru nekoliko seznanili s tem slavnim možem, ko so na koncu govora s kupico v roki ponavljali Vodnikove besede:

Grem visoko pit Savivo,
Lepih pesnij hladni vir:
Mojstru pevcev na zdravico
Naj mi teče ta požir!

Od Frankolovega. (Razno.) Pred kakimi desetimi leti še pač nismo mislili, da bo vinorejstvo v tako kratkem času propadlo. Še prej, kakor trsna uš, ga je z malimi izjemami uničila strupena rosa. Sicer bi se bila ta nezgoda z rednim škropljenjem, ako ne popolnoma, vsaj deloma zabranila, a žal, da so bili mnogi ljudje neverni Tomaži. Vendar vse se ni zamujeno, ako se bodo le hoteli vsaj v prihodnje ravnati po dobrih nasvetih. Smemo pa misliti, da je Bog to kazen božjo iz sledečih vzrokov dopustil. V onih vinorodnih letih, ko je posode manjkalo za vino, so bili tako rekoč na dnevnem redu pretepi in uboji. Pijančevanje, vlačugarstvo, ošabnost in sploh nehvaležnost za božje dobrote so bili nasledki dobrih letin. Sedaj so se vse te hudobije močno zmanjšale, zlasti po gorskih župnijah, ker so ljudje primorani bolj trezno živeti. Pred nekaterimi leti je veliko posestnikov svoja zemljišča v krčmi zapravilo, sedaj je temu konec. Sploh smo v nravnem in gmotnem oziru na boljšem stališču. Se ve, da je med ljudstvom še marsikatera nerodnost, pa upam, da sčasoma se bodo odpravile. Omenim tukaj samo jedno grdo razvado, katero bi naj kmečki fanti opustili. Kadar se namreč kje ženitnina obhaja, pridejo zvečer od vseh krajev skupaj, ter čakajo pred okni, da se jim da jesti in piti; v zahvalo pa potem, ako niso čisto zadovoljni, še gospodarju marsikaj narobe obrnejo. Ta razvada je velika sramota za kmečke fante, in mislim, da kateri si hočejo ohraniti dobro ime in svojo moško čast, se ne bodo v prihodnje vdeleževali takih surovostij. Sicer bi bilo pa želeti, da bi se s strogim postopanjem ta nečastna razvada odpravila. —č.